

Občasník Základnej školy s materskou školou Svinia, okres Prešov

Dobrovoľný príspevok: 0,5 € (15 SK)

Príhovor pani starostky

Vážení spoluobčania, milí žiaci a učitelia! Dovoľte mi, aby som sa Vám na prelome rokov pri príležitosti začiatku roka 2010 prihovorila.

V tomto období každý z nás bilancuje rok predchádzajúci, v ktorom sa mu podarilo, alebo nepodarilo, splniť svoje plány a predsavzatia, a samozrejme si dáva aj nové záväzky a ciele na rok nasledujúci. Keby som mala v krátkosti zhodnotiť predchádzajúci rok práce našej obce, tak môžem povedať, že to bol rok úspešný. Keďže v pôsobnosti samosprávy nie je dostatok finančných prostriedkov, tak aj v minulom roku ako v rokoch pred-

chádzajúcich, sme aj napriek našej úspešnosti riešili množstvo problémov. Preto sa aj naše plány mnohokrát museli prispôbiť či pozmeniť.

Vážení spoluobčania, na záver môjho príhovoru by som chcela poďakovať všetkým občanom našej obce za dobre vykonanú prácu a spolupatričnosť v skrášľovaní, zveľaďovaní a vytváraní podmienok pre spokojný a krajší život v našej obci.

Do nového roka Vám prajem veľa zdravia, šťastia a lásky. Prajem Vám aj Vaším rodinám veľa úspechov v osobnom i v pracovnom živote.

Šťastný a úspešný nový rok 2010!

Agnesa Uličná, starostka obce Svinia

SÚŤAŽ O MASKOTA ŠKOLY

Učitelia špeciálnych tried našej školy vyhlásili súťaž o jej maskota. Do súťaže sa zapojili všetci žiaci bez ohľadu na vek. V priebehu troch týždňov deti vymýšľali najoriginálnejšie, najzaujímavejšie a najvýstižnejšie návrhy, ktorými výtvarne zobrazovali maskota.

Boli povolené rôznorodé výtvarné techniky, pretože nie technika, ale nápad bol dôležitý. Všetky svoje výtvary mohli žiaci priebežne odovzdávať učiteľom výtvarnej výchovy. Práce boli odovzdané 7. decembra 2009 pani učiteľke Olejárovej. Počet a rôznorodosť prác bol naozaj prekvapivý. Všetky výtvary boli posúdené odborným okom poroty a spomedzi nich boli vybrané tri najlepšie.

Výsledky sme vyhlásili 10. decembra 2009 a ceny sme osobne odovzdali úspešným autorom.

Rozhodnutia odbornej poroty boli nasledovné :

1. miesto : Dominika Novotná 4. A

2. miesto : Laura Olejárová 3. A

3. miesto : Pavlína Kalejová 7. D (špeciálna trieda)

Všetkým srdečne gratulujeme a prajeme im aj do budúcnosti veľa pekných a tvorivých nápadov. Zároveň ďakujeme za účasť všetkým do súťaže zapojeným žiakom.

Vítazka Dominika Novotná s triednou učiteľkou Janou Daňkovou (vľavo) a členkami poroty p. uč. Mirkou Jenčovou a p. uč. Luciou Olejárovou (vpravo).

Vítazný maskot sa už v súčasnosti objavuje na stránke našej školy. Učitelia výtvarnej výchovy si dali záväzok, že v novom roku už bude náš maskot stáť pri niektorom z vchodov do školy. Budú ho môcť všetci vidieť v skutočnej veľkosti a budú si ho môcť poriadne prezrieť. Tešíme sa, že sa nám táto súťaž vydarila a že máme znova výtvar, ktorý bude našu školu odlišovať od iných, a bude ju dôstojne reprezentovať.

uč. Lucia Olejárová

Rozhovor s riaditeľom školy Mgr. Richardom Jurčišinom

V prvých troch číslach časopisu Svinariak sme prostredníctvom rozhovoru predstavili zástupkyňu školy Janu Petrovičovou, bývalú dlhoročnú učiteľku a zástupkyňu Helenu Rohaľovú a v poslednom vydanom čísle pani zástupkyňu Ingrid Osifovú. V tomto vydaní sme si na rozhovor pozvali pána riaditeľa **Richarda Jurčišina** /na obr./, ktorý vo Svinej učí od roku 1991 a na riaditeľskej stoličke sedí od roku 2003. Chvíľočku sa síce pán riaditeľ zdráhal, ale napokon s rozhovorom súhlasil.

1. Pán riaditeľ, čo pre Vás znamenajú Vianoce? Ako ste ich prežívali v detstve.

Vianoce pre mňa znamenajú pokoj, peknú atmosféru s vôňou vianočného pečiva a ihličia, ako spieva Jana Kirschner...pokoj v duši. Vianoce v detstve sú spojené so stromčekom a kaprom, ktorého odvtedy nejem.

2. Nedávno ste oslávili 40-te narodeniny. Ste spokojný s tým, čo ste dosiahli? Aké máte ďalšie plány do ďalšej 40-tnice?

Myslím si, že doteraz bol môj život plnohodnotný. Strel som veľmi veľa zaujímavých ľudí a nadviazal veľa priateľstiev. Aj ďalšiu etapu svojej cesty chcem prežiť plnohodnotne s priateľmi a v kruhu rodiny.

3. Kde a akú školu ste ukončili? Ste so svojim dosiahnutým vzdelaním spokojný, alebo by ste si dnes vybrali iné školy? Aký ste boli žiak?

V školských laviciach som bol tzv. lepší priemer. ZŠ školu som ukončil v Prešove, po jej ukončení som absolvoval Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú a potom UPJŠ v Prešove, odbor matematika-technické práce.

4. Odkiaľ pochádza Váš rod Jurčišinovcov?

To, odkiaľ pochádzame, som nikdy nezistoval. Viem len to, že môj dedo bol holičom v Prešove a jeho korene siahajú do obce Papín, v okrese Humenné.

5. Vieme o Vás, že ste šťastne ženatý a máte 2 deti. Zaujímalo by nás, ako ste sa zoznámili so svojou manželkou a čo pre Vás znamená rodina?

Rodina je všetkým. Je to útočisko v tom dobrom slova zmysle, stánok, kde vždy nájdem pochopenie a podporu. S manželkou som sa zoznámil na základnej škole. Boli sme spolužiaci od prvej triedy.

6. Okrem školy máte viacero záľub, angažujete sa tiež v istom združení. Prečo?

Od detstva som mal rád prírodu. V škole som ako pionier chodil do chovateľských krúžkov a na turistiku. Moji starí rodičia mali hospodárstvo

Pán riaditeľ ako malý chlapec v náručí svojej babky Heleny Slávikovej (1970).

s množstvom zvierat. Táto záľuba mi ostala dodnes a naďalej chovám zvieratá - pávy, králiky, papagáje, sliepky, holuby a pracujem aj v slovenskom zväze chovateľov.

7. Podme k našej škole. Čo sa Vám ako riaditeľovi podarilo uskutočniť, aké máte plány ... bude vybudovaný nový objekt školy?

Počas rokov vo funkcii riaditeľa sa mi podarilo zrekonštruovať budovy škôl, ihrisko, areál. Kabinety sa vybavili novými pomôckami. Spojila sa základná škola s materskou školou. V budúcnosti sa plánuje ďalšia rekonštrukcia školy, ale aj výstavba školy pri komunitnom centre, ktorá by mala byť vystavaná najneskôr do dvoch rokov.

8. Ako by ste zhodnotili žiakov školy, v čom sú lepší napríklad ako mestské deti, čo im naopak chýba?

Žiak ako žiak. Všetci majú svoje dobré a zlé stránky.

9. Ako hodnotíte prebiehajúcu školskú reformu?

Školská reforma? Keby bola reforma lepšie pripravená a potom vstúpila do praxe, bolo by to OK. Negatívom je, že sa upustilo od obsahu vzdelania a malo sa na niektoré veci myslieť dopredu (napríklad nové učebnice). Ale zase plusom je nový zákon a v ňom určené jasné pravidlá.

10. Ak by ste mali možnosť dať ministrovi školstva návrhy, čo by ste mu odporučili pre zlepšenie v slovenskom školstve?

Návrh na zníženie byrokracie konkrétnych nariadení v predstihu.

11. Čo pre Vás znamená obec Svinia? Je to len práca, alebo niečo viac?

Svinia po toľkých rokoch nie je a nemôže byť len práca. Spoznal som tu veľa ľudí a beriem ju ako svoj druhý domov, lebo tu trávim väčšinu svojho aktívneho času.

12. Odkaz pre čitateľov Svinariaka.

Svinariikovi prajem veľa čitateľov a všetkým prajem príjemné vianočné sviatky plné pohody a lásky a všetko najlepšie v novom roku 2010.

Z rozhovor d'akuje: uč. Peter Solivarský

ŽIVOT JE ŠANCA

Život je šanca, využi ju.
Život je krása, obdivuj ju.
Život je sen, urob z neho skutočnosť.
Život je povinnosť, splň ju.
Život je hra, dobre ju hraj.
Život je poklad, starostlivo s ním zaobchádzaj.
Život je bohatstvo, chraň si ho.
Život je láska, teš sa z nej.
Život je hádanka, rozlúšť ju.
Život je hymnus, spievaj ho.
Život je výzva, prijmi ju.
Život je boj, preto bojuj.
Život je šťastie, zaslúž si ho.
Život je život, preto ho bráň a pritom všetkom nezabudni Ž I Ť !!!

Matka Tereza z Kalkaty

POĎAKOVANIE

Redakcia časopisu Svinariak touto cestou ďakuje za spoluprácu pri vydávaní školského časopisu pánovi Vladimírovi Uličnému, vďaka ktorému sa už druhé číslo školského časopisu dostáva do každej domácnosti v obci Svinia. Ďakujeme a prajeme veľa osobných a pracovných úspechov.

Škola v školskom roku 2009/2010

Základná škola Svinia, ktorá je právnym subjektom, sa od 1.9.2008 integrovala do jedného právneho subjektu spolu s materskou školou pod názvom Základná škola s materskou školou Svinia. Zriaďovateľom je Obecný úrad Svinia.

Školský rok 2009/2010 je pokračovaním zmien v celej sústave vzdelávacích inštitúcií. Obsahová prestavba v primárnom vzdelávaní začína v 1. ročníku, pokračuje v 2. ročníku ISCED 1 a v nižšom sekundárnom vzdelávaní v 5. a v 6. ročníku ISCED 2. Zároveň sa obsahová prestavba týka aj špeciálnych tried prípravných ročníkov, 1. ročníkov a 5. ročníkov.

Žiaci, ktorí navštevujú v školskom roku 2009/2010 3. – 4. ročník ZŠ a 7. – 9. ročník, sa do ukončenia 4. ročníka a do ukončenia 9. ročníka základnej školy vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov podľa doterajšej platnej legislatívy.

Obecný úrad vytvoril spoločný školský obvod s obcami: Lažany, Kojatice, Kojatická Dolina, Šarišské Lužianky, Svinia.

V školskom roku 2009/2010 má škola **472 žiakov**.

Základnú školu navštevujú 408 žiakov a materskú školu 64 žiakov.

Počet tried v ZŠ: 38

I. stupeň: 21 tried

z toho: - nulté ročníky 1
- triedy s oddeleniami 3
- špeciálne triedy 17

Počet žiakov I. stupňa v základnej škole je 202, z toho je 143 žiakov v špeciálnych triedach.

II. stupeň: 17 tried, z toho je 12 tried špeciálnych.

Počet žiakov na II. stupni v základnej škole je 205, z toho je 117 žiakov v špeciálnych triedach.

V školskom roku 2009/2010 z 38 tried je 29 špeciálnych, čo znamená nárast o 6 tried oproti šk. roku 2008/2009.

Základná škola má zriadené 1 oddelenie ŠKD.

Prevádzka školy je dvojsmenná.

V súčasnosti je v škole zamestnaných 69 zamestnancov z toho je 12 prevádzkových pracovníkov.

Počet pedagogických zamestnancov : 57 z toho

5 vedenie školy

3 asistentky učiteľa

4 vychovávateľka ŠKD

2 farári

Vedenie školy pri otvorení šk. roka 2009/2010, zľava: **Richard Jurčišin** - riaditeľ školy, **Agnesa Uličná** - starostka obce Svinia, p. uč. **Katarína Kraččíková**, zástupkyňa školy: **Jana Petrovičová**, **Martina Bortlová** a **Ingrid Osifová**.

Žiaci zo špeciálnych tried mali zo začiatku roka veľkú radosť.

Prevádzkoví zamestnanci : 12 z toho:

školník 1

upratovačky 5

ekonomka 1

sociálna pracovníčka 1

vedúca školskej jedálne 1

kuchárky 3

Spracovala: **Mgr. Martina Bortlová**, zástupkyňa riaditeľa školy

Slávnostné otvorenie šk. roka 2009/2010 - 2. september 2009

Dojmy nových učiteľov z našej školy

Od školského roka 2009/2010 učí na našej škole jedenásť nových pedagógov. Aj keď väčšina má pracovnú zmluvu na dobu určitú a časť z nich je tu na zastupovaní, položili sme im otázku, ako sa cítia na novom pracovisku. Niektorí už majú skúsenosti z iných škôl, a teda môžu porovnávať, pre niektorých je to prvé učiteľské miesto. A takto reagovali na našu otázku:

Dňa 24. 8. 2009 som prvýkrát prekročila brány tejto školy. Vôbec som netušila, čo ma tu čaká. Myslela som si, že to bude zlé, ale už po prvom týždni som vedela, že to bude super. A tak je to až dodnes, nič sa nezmenilo. Kolegovia sú vynikajúci a k nám – novým kolegom veľmi ochotní. Ak potrebujeme, radi pomôžu, poradia. Najviac sa mi páčia prestávky v zborovni. Vtedy je neskutočná zábava a príjemná atmosféra. A ešte niečo na adresu vedenia školy. Pán riaditeľ aj pani zástupkyňa ma prijali výborne, nad moje očakávania. Sú veľmi príjemní a milí. Dúfam, že sa mi tu bude dariť.

Mgr. Lucia Osadzková

Dňa 24. 8. 2009 som nastúpila do nového zamestnania ako učiteľka na tejto škole. Veľmi som sa tešila, že budem pracovať na tomto mieste, pretože v dnešnej dobe mať prácu, ktorá je súčasne aj koníčkom, je veľkou vzácnosťou. Dostavilo sa mi toľkého potešenia, že odbor, ktorý som vyštudovala, mi plne umožňuje využívať všetky moje vedomosti a schopnosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou efektívneho vyučovacieho procesu, ako aj pri uplatňovaní rôznych metód a zásad vo výchove.

Mgr. Anna Sciranková

Mám radosť aj z toho, že máme mladý pedagogický kolektív (ako telom, tak aj dušou), ale aj rokmi skúsených a profesionálnych kolegov, ktorí svojimi kvalitami dokazujú, že dôležitá je tak teória, ako aj prax. Pokiaľ ide o vedenie tejto školy, tiež som bola milo prekvapená. Sú to sympatickí ľudia, ktorí riadia školu a vždy sa snažia, aby všetko fungovalo. Verím, že aj nás začínajúcich pedagógov podržia, podporia, a tak spoločnými silami dokážeme, že aj náročná práca môže byť radosťou. Práca, ak nie je pretkaná láskou, je zbytočná. Teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Mgr. Michala Chauturová

V septembri školského roka 2009/2010 som nastúpila na ZŠs MŠ vo Svinej. O tejto škole som počula už predtým a boli to samé chvály nielen na žiakov, ale aj na učiteľov. Žiaci tejto školy sú šikovní v prehadzovanej dievčat, chlapci vo futbale. Výborné výsledky dosahujú aj v iných spoločenských – vedných aktivitách, a to vďaka svojim učiteľom. Učím v budove pri ceste, prípravný ročník B. Stretla som nové kolegyně, ktoré ma milo privítali, poradili mi a usmernili ma. Najväčším mojim prekvapením bol priateľský – kolegiálny prístup vedenia školy. Prostredie, v ktorom pracujem, nie je dobré ani zlé, ale v tomto kolektíve a prostredí sa cítim príjemne, čo mi uľahčuje a spríjemňuje prácu, ktorá je dosť náročná a zodpovedná. Prajem všetkým kolegom a kolegyniam v našej zodpovednej práci veľa úspechov, trpezlivosti a aby nezabúdali na stály úsmev na tvári. A našim žiakom prajem samé jednotky.

Áké boli moje pocity? Boli veľmi zvláštne, zmiešané. Hlavou mi prebehli rôzne myšlienky, týkajúce sa všetkého. Ako to zvládnem, či tu bude dobrý kolektív a najmä vedenie školy. Na chodbe som stretla pána riaditeľa. Ten ma milo privítal, pevne mi stisol ruku a vtedy ten strach, pocity obáv opadli. Povedal mi, čo budem učiť a vzal ma do zborovne. Tam ma zoznámil s učiteľským zborom. Vtedy nastal šok. Keď som zbadala toľkých učiteľov, pocítila som malé chvenie žalúdka. Nohy sa mi triasli od strachu. Všetky hlavy sa na mňa pozreli a cítila som tie pohľady a napätie. Všetkým kolegom želim veľa optimizmu a síl v našej náročnej práci.

Mgr. Stanislava Javorská

Oddávna som túžila pôsobiť ako pedagogička a som rada, že po dlhých rokoch, kedy som nemohla pracovať, sa teraz môžem venovať pedagogickej činnosti na našej škole. Táto práca je veľmi náročná a vyžaduje často veľa trpezlivosti, no na druhej strane každý hoci aj malý úspech je o to cennejší. Najväčšiu radosť mi robí to, keď samotní žiaci prejavujú záujem o čítanie, písanie aj o iné predmety. Preto chcem byť nápomocná pri rozvíjaní ich daností.

Mgr. Beáta Paločková

Môj príchod na Základnú školu s materskou školou vo Svinej bol plný obáv a očakávaní. Ako prvý, ktorý ma prijal a privítal s úsmevom na tvári, bol náš pán riaditeľ Richard Jurčišin. A potom to začalo. Spoznávanie mojich nových kolegov, teraz už viem, že milých, ktorí mi doteraz s hocičím nezištne pomáhajú. A čo žiaci na tejto škole? Samozrejme, že sú šikovní, usilovní, slušní, pozorní, učenia chvívajú... a že by aj na tejto škole platilo: Výnimka potvrdzuje pravidlo? Na záver prajem mojim kolegom, ako aj sebe, veľa trpezlivosti, pevných síl a úsmev.

Mgr. Miroslava Jenčová

Tak ako všetci novoprijatí kolegovia a kolegyně, ani ja som nevedel do čoho vlastne idem. Z rozprávania mojich známych som sa dočul, že to nie je až také strašné, ako to na prvý pohľad vyzerá. A mali pravdu. Deti sú v pohode, ale najmä, čo ma teší, sú kolegovia. Od začiatku sú nápomocní, poradia, povzbudia. Najlepšie sú „cezprestávkové zasadnutia MZ“, kde sa delíme o zážitky z hodín. Niekedy sú to poriadne „haluze“. Veľmi ma zároveň potešilo vedenie školy. Hlavne porady. Páči sa mi, že hovoríme 20 minút k veci a nie 2 hodiny od veci. Stretol som sa už viackrát s ústretovosťou, takže dúfam, že im to vydrží čo najdlhšie a že tak ako im, aj mne sa tu bude čo najviac dariť.

Mgr. Marek Kost'

„Kady čhajori hin le Devlestar – Toto dievča je od Boha“ Výnimočná huslistka Cinka Panna

Mgr. Richard Germuška

Mgr. Andrea Stefanovic

Mgr. Michaela Kollárová

Mgr. Natália Benková

Medzi historické osobnosti rómskej kultúry na Slovensku určite patrí umelkyňa, rodáčka z Gemera, známa pod menom Cinka Panna. V roku 2008 sa do kín dostal film Cinka Panna, ktorý režíroval Dušan Rapoš. Tento film zhládli aj deti zo špeciálnych tried našej školy a je potešujúce, že aj s odstupom času si pamätajú jeho odkaz. Vieme však aj my ostatní, kto bola Cinka Panna?

Narodila sa v roku 1711 v Slanej (Sajógömöri), neďaleko Rožňavy, kde jej otec Cinka Luczi bol muzikantom zemepána Jánoša Lányiho. Muzikantské schopnosti sa v ich rodine zrejme dedili, lebo jeho otec Czinka Sándor bol obľúbeným muzikantom Františka Rákocziho II. Muzikantské schopnosti sa prejavili u Panny Czinkovej v detskom veku. János Lányi jej umožnil študovať hudbu u rožňavských učiteľov. Vydala sa 15 alebo 19 ročná za kováča (alebo kontrabasistu). Údaje sa tu rozchádzajú.

Mala štyroch synov a jednu dcéru. Všetci boli výborní muzikanti. Jej kapela bola štvorčlenná: primáška, kontrabas, basista, cimbalista. Svojou sugestivnou hrou získala veľké úspechy. Patrila k najlepším cigánskym muzikantom v 18. Storočí. Hrávala aj v Poľsku a Rumunsku. Často hrávala v kaštieli grófa Csákyho vo Veľkom Bieli pri Bratislave, kde jej pri jednej príležitosti venoval gróf majstrovské husle talianskeho výrobcu Andreu Amatiho. Jozef Kresánek o nej píše, že „podľa

zachovaných správ bola to muzikantka nadpriemerná.“ Dušan Janota píše v Slovenke z roku 1967, že jej kapela vystupovala v krásnom odevu. Bola to kombinácia kuruckej rovnošaty a ľudového gemerského kroja.“ V roku 1895 objavil Dr. Béla Váli portrét od neznámeho maliara. Na inom obraze je zvečnená, ako hrá so svojou kapelou Jánosovi Lányimu. Autorom je Imre Greguss z Budapešti.

Romantický znalec starej maďarskej hudby Káldy Gyula o nej píše, že chodila vždy upravená a milo sa vedela s každým pohovárať. Vo voľnom čase sa venovala rodine, výchove detí šitiu, vareniu, pečeniu chleba, praniu, alebo pomáhala mužovi v kováčskej dielni. Rada fajčila z fajky. Káldy uvádza, že za svoje umenie získala veľa peňazí. Svoje kurucké melódie, pomalé halgatá a smutné piesne hrávala s obdivuhodnou virtuozitou. Jej pamiatku zachováva niekoľko

literárnych a hudobných diel. V románoch ju zvečnili Dózsa Endre (Koložsvár) a Jókai Mór. Kodály a balázs Béla sú autormi spevohry „Czinka Panna balladaja.“

Hoci jej rok narodenia nie je presne známy, záznamom na evanjelickej fare v slanej potvrdzuje, že „5. februára 1772 pochovali Pannu Czinkovu, ženu cigánskeho pôvodu, ktorá vynikala v umení hry na husliach. Jej pohreb sprevádzal spevácky zbor.“ Na náhrobnom kameni, po maďarsky vytesané slová, pripomínajú jej úspechy a slávu.

Gemerský rodák István Kovács v peknom článku vo Vasárnapi Újszó z roku 1970 uvádza, že ľudová pieseň „Czinka panna az a híred...“ je všeobecne známa v Gemeri a radi ju hrajú primáši, spievajú speváci. Panna Czinková zostala aj prostredníctvom tejto piesne dodnes medzi nami. Je súčasťou našich spomienok a úcty k jej umeleckým schopnostiam. Jej umenie sa viaže k trvalým hodnotám našej ľudovej hudobnej kultúry.

Spracované podľa: Genibarica, doplnkové čítanie pre žiakov ZŠ MČ SR 1002

TVORBA ŽIAKOV 1. STUPŇA

O Rybárovi

Jedného slnečného rána išiel rybár na rybačku. Stál na drevenom moste a darilo sa mu. Rybičky vyskakovali z vody von. Rybár uvidel rysa. Bol pekný, mal huňatú sršť. Kým sa rybár pozeral na rysa, myš obhrýzala jablko. Ostala z neho iba ohryzka.

V pozadí ryl bager. Ryl a ryl. Rybár si pomyslel: „Tam asi postavia byty. Tam by sa mi žilo! Kúpim si ten pozemok.“

Rybár bol Peťkov strýc. Mal so sebou aj koryto. Doňho dá ulovené ryby. Rys sa nahneval. Nik sa na neho nepozeral. Rýchlo odišiel domov. Už sa stmievalo. Rybár odišiel domov k svojej korytnačke Žele Rýchlejš.

Príbeh o vybraných bratoch

Kde bolo , tam bolo, za siedmimi

horami a siedmimi dolinami, žili raz obojaké spoluhlásky B, M, P, R, S, V, Z, F. B bolo bystré, M bolo omylné, P bolo pyšné, R bolo rýchle, Z bolo vyzývavé, V bolo vysoké, S bolo sýte a F nemalo rado fyziku. Raz sa vybrali na výlet do Bytče. Vzali so sebou strýca a jeho syna Bystrika. Išli cestou – necestou a tu stretli sysľa, sýkorku, myš, výra, býka, kobyľu a roj hmyzu. Rozdelili sa do dvoch skupín.

P, R, Z, V, S, F, syseľ, sýkorka a výr odišli domov. B, M, kobyľu, býk, myš a roj hmyzu išli ďalej do bytčianskeho divadla, kde hrali rozprávku O bystrej bylinkárke, ktorá poznala všetky zvieratká a bylinky. Výlet sa im vydaril. Nabudúce už pôjdu všetci spolu.

Môj zážitok

Boli sme v Sabinove. Preplávala som s kolesom celý bazén. Bolo mi fajn. Potom som skúsila plávať aj bez kolesa, ale len pri kraji bazéna. Neskôr som si musela oddýchnuť. Po krátkom oddychu sme sa išli znova kúpať. Potápala som sa, bolo to super. Skoro som urobila šnúru. Vo vode som sa točila. Poprosila som mamku, aby mi kúpila plavecké okuliare. Mamka mi povedala, že už na budúci rok. Keď sme išli domov, kúpili sme si cukrovú vatu. Na druhý deň sme išli znova. Stretli sme duchovného, už išiel domov. Mamka s ockom sa s ním chvíľu rozprávali. Celý deň sme sa znova kúpali a pri odchode domov sme si kúpili cukrovú vatu a mne mamka kúpila spray.

Laura Olejárová 3.A

Dorota Miškufová 3. A

Na návšteve v škôlke...

Od roku 2008 je materská škôlka v našej obci organizačne zlúčená so základnou školou, pričom nový názov školy je Základná škola s materskou školou Svinia. Pri poslednej návšteve škôlky sme našli plnú triedu hrajúcich sa detí, o ktoré je dobre postarané. Pod vedením pani Tatiany Miškufovej, zástupkyne riaditeľa školy pre MŠ (vľavo), učiteľky Jany Kováčovej (uprostred) a organizačnej pomoci školníčky Jany Sedlákovej (vpravo), sú pre deti vytvorené vhodné podmienky pre ich prípravu na vstup do školy. O výchovnom procese v škôlke, jej histórii, personálnom obsadení a prípadných plánoch do budúcnosti prinesieme reportáž v nasledujúcom vydaní Svinariaka.

-pk-

Fotogaléria kultúrnych podujatí pre žiakov

Od začiatku školského roka sa uskutočnilo niekoľko kultúrnych akcií, ktoré majú za cieľ prepojiť teoretické vedomosti žiakov s praxou a budovať v žiakoch umelecké čítanie. Prinášame ich prehľad a z niekoľkých aj foto zábery:

- 1 - 30. september 2009 - Jesenná výstava 2009 v Sále kultúrneho domu vo Svinej
- 2 - 21. október 2009 – Divadlo portál – predstavenie Červená čiapočka pre 1. stupeň žiakov ZŠ a ŠT
- 3 - 2. november 2009 - návšteva Hvezdárne a planetária v Prešove - žiaci 3. a 4. ročníka ZŠ
- 4 - 2. november 2009 - „Deň duchov“ žiakov 1. stupňa ZŠ
- 5 - 11. november 2009 – Divadlo Drak – Na skle maľované pre žiakov ZŠ a ŠT 2. stupeň
- 6 - 8. december 2009 – Divadlo Romathan – Romathan baví... pre žiakov ZŠ a ŠT 2. stupeň
- 7 - 11. december 2009 – Divadlo Gašparko – MŠ a ZŠ 1. stupeň
- 8 - 17. december 2009 – návšteva Kina Max na Sekčove - film Harry Potter pre žiakov 1. a 2. st. ZŠ
- 9 - 4. december 2009 - na škole sme privítali Mikuláša, z čoho mali radosť ako žiaci, tak aj učitelia

Jesenná výstava 2009 v Sále kultúrneho domu obce Svinia – skutočná „pastva“ pre oči...

Jesennú výstavu, ako každoročne, pripravilo vedenie školy v spolupráci s obecným úradom – výsledok bol veľmi hodnotný...

Predstavenie Červená čiapočka – Sára Vaščáková z 1.A asistuje „vlčkovi“.

Martin Kostolník (3.A) a Mária Mižáková (3.A) počas návštevy planetária pri tabuli planét

3

Žiaci 3. a 4. ročníka ZŠ pod umelou hviezdou oblohou vo Hvezdárni a planetáriu v Prešove.

5

Divadlo DRAK z Prešova so svojim hudobným predstavením „Na skle maľované“.

4

Žiaci 1. stupňa ZŠ v maskách (1. a 3. ročník).

9

Kolektív žiakov 1. a 3. ročníka ZŠ, spolu s pani učiteľkou Mgr. Danou Liptákovou, naplnený mikulášskou atmosférou...

4

„Deň duchov“ žiakov 1. stupňa ZŠ – nezavádzame Halloween, ale žiakov vedieme k tvorivosti pri výrobe masiek.

9

Mikuláš 1. stupňa SZŠ – rómski žiaci zabávajú Mikuláša (Mikuláš alias pani učiteľka PaedDr. Alena Páleniková).

Romathan vo Svinej

V utorok 8. decembra 2009 vystúpil v Kultúrnom dome obce Svinia divadelný súbor Romathan z Košíc. Pred žiakov tunajšej základnej školy predstúpil s hudobno-tanečným programom „Romathan baví...“. Prítomných Rómov, ale aj ďalších žiakov školy, prilákala do sály temperamentná rómska muzika, pod vedením jej primáša a zároveň riaditeľa divadla Karla Adama. Pestrofarebné kroje, vynikajúci huslisti a tanečné kreácie umelcov spôsobili, že poniektoré, najmä mladšie deti, sledovali program doslova s otvorenými ústami. Pre všetkých prítomných to bola príležitosť oboznámiť sa s hudobnými tradíciami Rómov stredoeurópskeho priestoru a vidieť naživo niektorých hercov, ktorí sa predstavili v hranom filme Dušana Rapoša Cinka Panna. Žiaci zo špeciálnych tried školy, pochádzajúci z rómskej osady vo Svinej a v Kojaticiach, dostali inšpiráciu pre svoje ďalšie vzdelávanie a hlavne prácu v záujmových krúžkoch. Riaditeľ divadla Karel Adam na margo vystúpenia v tejto nie známej obci povedal: „*Chodíme tu radi. Panuje tu spontánna atmosféra a máme tu úprimného diváka. To sa dá vycítiť na základe toho, ako diváci reagujú a potvrdzuje to aj veľký potlesk.*“ Podľa slov zástupkyne školy Mgr. Martiny Bortlovej, na základe úspešného vystúpenia súboru by na budúci rok opäť radi privítali Romathan, tentokrát s divadelnou rozprávkou. V nedávnej minulosti v obci vystupoval PULS a v rámci výchovných koncertov viaceré hudobné telesá prevažne z okolia Prešova.

uč. Peter Krajňák

Spravodajský štáb Televízie MARKÍZA navštívil školu

V piatok, 18. decembra 2009 presne o 9.30 hod. ráno, v čase, keď v telocvični školy prebiehala burza zimného šatstva, zavítal do Svinej a navštívil našu školu spravodajský štáb TV Markíza. Redaktor Peter Žatko a kameraman Stanislav Šimko nakrúcali reportáž o pani upratovačke Irene Giňovej, ktorá upratuje v triedach špeciálnej školy.

Neišlo však o kvalitu upratovania či množstvo práce pani upratovačky, ale o skutočnosť, že pani Giňová je jedinou osobou z rómskej osady Svinia, ktorá je zamestnaná na trvalý pracovný pomer. Reportáž bola odvysielaná na prelome roka v Správach TV Markíza, kde sme okrem pani upratovačky a jej manžela, mohli vidieť aj pána riaditeľa Richarda Jurčišina, ktorý dal možnosť pani upratovačke zamestnať sa.

uč. Peter Krajňák

Hľadá sa talent

Dňa 29. 10. 2009 sa v Telocvični ZŠ s MŠ vo Svinej uskutočnila súťaž pod názvom „Hľadá sa talent“. Zúčastnili sa jej žiaci špeciálnych tried našej školy. Program bol naozaj veľmi pútavý, pestrý a zábavný. Mohli sme vidieť najrozmanitejšie tanečné, spevácke a športové čísla. Celým programom nás sprevádzal pán učiteľ Peter Krajňák. V celej súťaži vystúpili nielen žiaci, ale aj učiteľia špeciálnych tried. V úvode programu sa predstavili pani učiteľka Lucia Olejárová s piesňou Vráť mi tie hviezdy v klavírnom doprovode pána učiteľa Martina Zalku. Na spoluotvorení sa podieľali aj pán učiteľ Richard Germuška a pani učiteľka Miroslava Jenčová so svojím folklórnym tanečným číslom. Atmosféru umocňovali ľudové kroje, ktoré mali oblečené. V takto príjemnom duchu sa začalo súťažiť. Konferenciér predstavil porotu, ktorej členmi boli páni učiteľia: Peter Fatľa, Peter Vaščák, Stanislava Javorská a Lucia Osadzuková. Ich úlohou bolo každé číslo ohodnotiť a oceniť dobré a slabšie stránky vystúpenia. Všetky vystúpenia boli originálne a celkovo vystúpilo 35 rómskych žiakov. Súťaž sprevádzalo množstvo emócií, veľké povzbudzovanie a potlesk. Po prezentácii všetkých súťažiacich došlo konečne k vyhláseniu výsledkov. Rozhodnutia poroty boli nasledovné:

1. Miesto: Hip-hop a breakdance – Fero Kaleja, Michal Kaleja 7.B
2. Miesto: Rap dance – Magda Bilá 7.D, Alexander Červenák 8.B
3. Miesto: Ľudový tanec – Laura Rakašová 5.D, Janík Pokuta 6.C
4. Miesto: Spev – Nikolas Horváth 5.C

Umiestnení súťažiaci boli odmenení vecnými cenami, ale aj ostatní zúčastnení dostali sladkú odmenu. S priebehom súťaže sme boli všetci spokojní. Veríme, že to nebola posledná takáto akcia organizovaná našou školou.

uč. Lucia Olejárová

Posedenie so starými rodičmi

V stredu 25. 11. 2009 o 11. 15 boli u nás v triede na návšteve naši starí rodičia. Každý položil starým rodičom dobrú a smiešnu otázku. Najsmiešnejšie otázky položila Dorotka. Pýtala sa, kedy mali prvú frajerku a prvého frajera. Bola tam dobrá atmosféra. Pýtali sme sa aj na to, či mali radi školu. Potom dávali otázky starí rodičia nám. Štyria chlapci odpovedali, že nemajú radi školu. Babky aj dedkovia rozprávali svoje zážitky z mladosti. Katkin dedko nám rozprával o našej škole. Babka Dávidka Gubčíka nám tiež rozprávala veľmi zaujímavé veci. Po skončení vyučovacej hodiny sme sa pobrali domov a do družiny.

Laura Olejárová 3.A

Pozvali sme babky a dedkov na posedenie. Urobili sme im chutné a zdravé jedlo. Katka a Benjamín tancovali tango. Babkám sa to určite páčilo. My sme rozprávali o našich babkách a dedkoch. Potom rozprávali starí rodičia o sebe. Dávali sme im aj otázky. Potom dávali otázky starí rodičia nám. Neskôr Laura, Maruška, Sárka, Karolínka a ja sme tancovali tanec na modernú pieseň. Potom, keď niektoré babky odišli a ostali už len dve, zahráli sme si hru. Po skončení hodiny sme išli na obed.

Dorotka Miškufová 3.A

Každý tretíak doniesol 1 rožok, servítku a ešte nejakú dobrotu. Spravili sme jednodubky, jablká s orechami. Začali prichádzať starí rodičia. Prví prišli Laurini starí rodičia. Na chodbe počkali. Neskôr sme už spolu s nimi jedli a rozprávali sme sa. Pani učiteľka Bortlová prišla naše posedenie fotiť. Starým rodičom sme dávali otázky. Dorotka položila starým rodičom ťažkú otázku. Chcela vedieť, v koľkých rokoch mali frajerov a

frajerky. Neodpovedal nik. Neskôr Katka s Benjaminsom tancovali Slovenské tango. Potom sa išlo tancovať na modernú hudbu. Tancovali : Katka, Mária, Dorotka a Laura. Neskôr dávali otázky starí rodičia nám. Hrali sme spolu hru, ktorá sa volá zelený sliz. Pravidlá sme vysvetľovali dvom babkám. Po vyučovacej hodine sme išli na obed. Toto je môj zážitok z nášho posedenia.

Martin Kostolník 3.A

Posedenie so starými rodičmi, ktoré pripravila p. uč. Dana Liptáková, bolo viac ako príjemné. Deti sa už tešia na ďalšie pokračovanie.

O VÝCHOVE – nielen pre učiteľov

Výchova je najväčší a najťažší problém, ktorý možno uložiť človeku. Koreň slova educatio je „educere“, čo doslova znamená vyviesť von, či priviesť k vonkajšiemu prejavu niečo, čo už potenciaálne existuje. Výchova znamená pomôcť dieťaťu pri rozvoji jeho možností. Opak výchovy je mechanické vedenie založené na nevere v rast možností, na presvedčení, že sa dieťa vyvinie správne len vtedy, keď dospeli do neho vložia, čo je žiaduce a potlačia v ňom, čo sa zdá nežiaduce. Základným cieľom výchovy je predovšetkým formovať človeka, oveľa viac je však dynamicky ho viesť k tomu, aby sa formoval sám a aby sa stal človekom. Najlepšia výchovná metóda je obstaráť dieťaťu dobrú matku. A jeden otec je lepší než sto učiteľov. Keby sme hovorili o učiteľoch, psychologovia tvrdia, že najväčší rozdiel medzi dobrým a zlým učiteľom spočíva v láske k blížnemu a v schopnosti vedieť sa vcítiť do pocitov a postojov žiakov. Dieťa je knihou, z ktorej máme čítať a do ktorej máme písať. Špecialisti opakovane zisťujú, že odborné znalosti a zručnosti - hoci sú nepochybne dôležité – sú pre celkovú kvalitu a efektívnosť vyučovania menej významné než intenzívny pozitívny vzťah. Keď zaobchádzame s niekým podľa toho, aký je, on takým aj zostane. Dieťa si je samé vedomé svojej ceny len vtedy, keď vie, že je oceňované svojimi rodičmi a má v

tomto smere hlbokú vnútornú istotu. Učiť je možné slovami, vychovávať iba príkladom. Postoje, ktoré získavame v dospelosti, sú vyryté v piesku. Hodnoty, ktoré sme prijali v detstve, sú vytesané do kameňa. Chyby výchovy majú sa vyrovnávať seba výchovou. Nemáme ani tak vychovávať deti, hovoriť im, ale vychovávať seba pred deťmi. Výchova detí je činnosť, pri ktorej musíme obetovať čas, aby sme ich získali. Deti usudzujú o svojej cene v očiach rodičov podľa času, ktorým im rodičia venujú a podľa jeho kvality. Niektorí v podstate nemilujúci rodičia sa pokúšajú zakryť svoj nedostatok záujmu o deti tým, že im stále mechanicky opakujú, ako ich majú radi, ale pritom im nevenujú dost času potrebnej kvality. Deti sa ale nikdy nenechajú takými to prázdnyimi slovami úplne zmiast. Rodičia, ktorí venujú čas svojim

deťom aj vtedy, keď o to nežiadajú, rozoznávajú v prípade prehrškov svojich detí aj miernu potrebu disciplinárneho zásahu a odpovedajú na to jemným pokarhaním, alebo usmernením, prejavom uvážene a citlivo. Vtedy môžeme povedať, že sú dobrými vychovávateľmi. Deti milujú toho, kto ich miluje, a kto nemôže milovať veľmi málo dosiahne pri výchove. Je dôležité, aby dieťa malo pocit: ja osobne pre učiteľa niečo znamenám. A aby sa v tom pocite tak úplne nemýlilo.

Jediným učiteľom hodným toho mena je ten, ktorý vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a vyvíja cit osobnej zodpovednosti (Komenský). Je lepšie učiť ľudí ako majú myslieť. Lebo vedieť niečo na spamäť, ešte neznamená vedieť. Teda nielen niečo vedieť, ale aj myslieť rozlišovať. Preto aj samotný učiteľ by nemal byť len zdrojom informácie, ale jeho funkciou je predovšetkým prenášať na žiakov ľudské spôsoby. Aké je dôležité, aby sa žiaci učili viac to, čo im treba ako ľuďom, ako to, čo môžu zabudnúť. V tom zmysle vzdelanosť, ku ktorej prispieva učiteľ, je skôr schopnosť rozumieť iným. Vzdelávanie je teda to, čo v človeku zostane, keď zabudne, čo sa naučil. Môžeme to povedať aj takto. Život človeka je neprestajná škola. Dostávame trojaké vzdelanie: jedno od našich rodičov, jedno od učiteľov a ďalšie od sveta. To tretie je v rozpore so všetkým, čo nás naučili tie prvé dve. Zo školy by mal vychádzať mladý človek ako harmonická

osobnosť, nie ako špecialista (Einstein). Učiteľia teda nesmú byť podobný stĺpom pri cestách, ktoré iba ukazujú kam ísť, ale je dôležité, aby aj sami išli tam, kde ukazujú. Zároveň platí: Učíme sa len od toho, koho milujeme. Zlý je taký učiteľ, ktorý sa ľahko môže stať tvrdohlavým, pretože vykonáva povolanie človeka, ktorý sa nikdy nemýli. Učiteľ v určitom veku chce skúšať. Už nechce učiť: stále chce len skúšať. To je veľmi prirodzené: keď učí, jeho posudzujú, keď skúša, vynáša súd on.

Áké veľavravné je židovské príslovie: „veľa som sa naučil od svojich učiteľov, od kolegov viac, od svojich žiakov ešte viac“. Vychovávať znamená rozvíjať aj chuť do života. Je otázkou na zamyslenie, ako možno rozvíjať chuť do života zatrpknutou pochvalou? Tá matka, ktorá je bez chuti života, znechucuje svoje dieťa a vyvoláva v ňom úzkosť. Aj keď ho má rada. Vychovávať má ten, kto má chuť do života a kto vie priviesť chuť do života aj druhým. Komu chutí život trpký, alebo ešte horšie, to strpčuje život druhým, mal by sa zriecť tohto vznešeného posolania – vychovávať. Don Bosco chce, aby jeho duchovní synovia boli obdarení vľúdnosťou, tak ako svätí František Saleský, ktorý hovorieval: „Na kvapku medu chytíš viac múch ako na sud octu.“ Milujme, premieňajme sa Božou láskou a aj iných premieňajme žitou láskou, ktorou nás Boh miluje.

Zdroj: internet - neznámy autor

Budovu školy pri „hradskej“ otváral v roku 1946 spisovateľ Laco Novomeský „S úctou a vd'ачnosťou...“

Staršej generácii netreba spisovateľa Ladislava Novomeského zvlášť predstavovať. No mladšia generácia síce pozná historické osobnosti ako Štúr, Štefánik či Masaryk, zo spisovateľov P. O. Hviezdoslava či Jozefa Gregora Tajovského, no s menom Novomeský sa stretla iba malá časť našich žiakov.

Ladislav Novomeský (1904-1976) - slovenský básnik, novinár, publicista, politik. Narodil sa v roku 1904 v Budapešti. Patrí na Slovensku do galérie významných spisovateľov 20. storočia. Vydal diela: Nedeľa /1927/, Romboid /1932/, Otvorené okná /1935/, Svätý za dedinou /1939/, Vila Tereza /1963/, Do mesta 30. minút /1963/, Stamodtiaľ /1964/ a iné. Vo svojej tvorbe zachytil človeka s jeho túžbou po kráse a šťastí, ktorá je v častom rozpore s realitou. Pred druhou svetovou vojnou príslušník avantgardnej skupiny DAV a redaktor časopisu s rovnakým názvom. Počas vojny sa aktívne angažoval v komunistickej strane. V rokoch 1945 až 1950 pôsobil ako podpredseda SNR a slov. poverník školstva a osvety. V rokoch 1956-56 bol uväznený, nakoľko ho obvinili zo slov. buržoázneho nacionalizmu. V roku 1963 bol rehabilitovaný. V období r. 1963 - 74 bol predsedom Matice slovenskej. V 60. rokoch písal poéziu autobiografického charakteru. Zomrel v roku 1976 v Bratislave, kde je aj pochovaný. V čase keď bol poverníkom

školstva, teda v dnešnom ponímaní ministrom pre školské záležitosti Slovenska, navštívil aj obec Svinia, nakoľko sa tu na jeseň 1946 otvorila vtedy „nová škola“ pri ceste (budova kde je dnes jedáleň). Ako spomienka na túto udalosť sa nám zachoval na poslednej zapísanej strane prvej obecnej kroniky z r. 1933-1942 jeho vlastnou rukou napísané venovanie a podpis. Zrejme kronikár prerušil písanie kroniky (vojnové udalosti) a keďže v r. 1946 ešte neboli zapísané udalosti po roku 1942, dali sa pánovi poverníkovi podpísať na nasledujúcu voľnú stranu, teda stranu 60. Tam sa ukončilo aj písanie tejto kroniky a zaviedla sa nová kronika s prvým záznamom od roku 1949. Laco Novomeský napísal: „Na pamäť otvorenia novej budovy št. ľudovej školy v

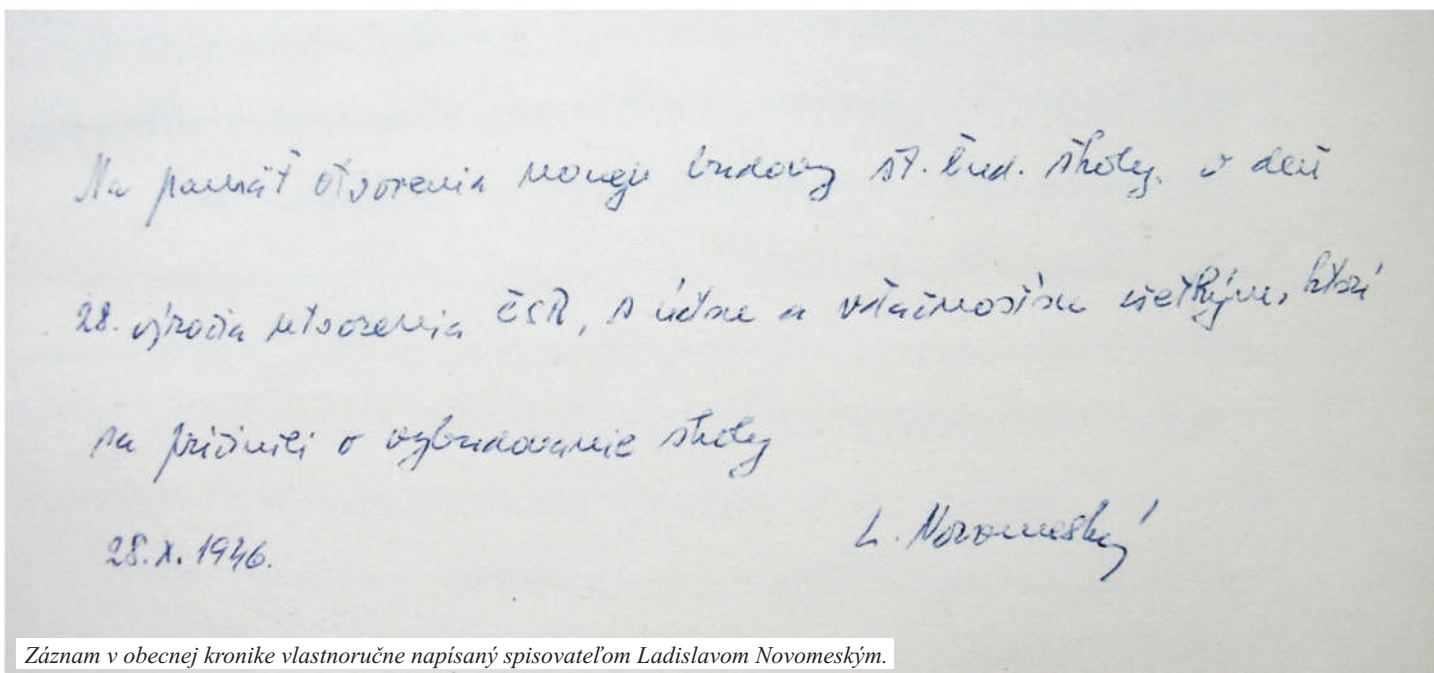

Budova školy „pri ceste“ kde je umiestnená školská jedáleň.

deň 28. výročia utvorenia ČSR s úctou a vd'ачnosťou všetkým, ktorí sa pričínili o vybudovanie školy. 28.X.1946 L. Novomeský.“
Nám neprislúcha na tomto mieste rozoberať život a politické názory L. Novomeského. O jeho osobe sa v istom období nemohlo verejne

hovorí, neskôr sa vrátil na stránky učebníc literatúry a dnes je opäť tak trochu mimo hry. Každopádne jeho zápis v obecnej kronike má svoju hodnotu.

Text a foto: uč. Peter Krajňák

Záznam v obecnej kronike vlastnoručne napísaný spisovateľom Ladislavom Novomeským.

Pamätník pri farskom chráme vo Svinej pripomína bezbožné konanie...

KRÁDEŽ VO FARSKOM KOSTOLE

Z času na čas počujeme o tom, že vandali vykradli kostol alebo synagógu. Tieto prípady sa v poslednom období množia, ale neboli výnimočné ani v minulosti. V roku 1939 vykradli kostol vo Svinej, čo dodnes pripomína malý pamätník neďaleko farského chrámu vo Svinej, na ktorom je napísané: „25.IV.1939. To bola hrozná, hrozná noc, Nik nedošiel Ti na pomoc: Monštranciu, ciborium vzali, Kalichy tri, tri sväté nádoby a Telo Tvoje rozsypali... Tu každé srdce kvilíť malo by, prečo len vykradli Ťa, Kriste Pane? Maj s nimi a tiež s nami smilovanie!“ Na túto udalosť si spomínajú už iba

najstarší obyvatelia obce. Aby sme sa dozvedeli niečo viac, zalistovali sme vo farskej i obecnej kronike obce Svinia.

Vo farskej kronike miestny duchovný vdp. Jozef Dobranský o tejto udalosti napísal:

„Po vylúpení prešovského kostola 25. apríla ráno, keď sa národ zo všetkých obcí našej farnosti zhromažďoval na posvätenie ozimín, so zarmúteným srdcom sme spozorovali, že bezbožné ruky vylúpili i náš kostol. Rozbili dvere do sakristie a odiaľ ukradli dve cenné kalichy. Z kostola ukradli drahocennú monštranciu i so sviatosťou, ktorú, bohužiaľ, sa nám ani doteraz nepodarilo nájsť. Ukradli zlaté ciborium ozdobené (...) drahokamami a emailom. Partikuly bezbožník vysypal na trávu na cintoríne na to miesto, ktoré je pamätnou tabuľou označené. V kostole okrem toho rozbil a vyraboval bezbožník všetky krabice a ukradol i miešok. S úprimnými slzami v očiach pozbierali sme partikuly do corporale a odniesli sme do prázdneho tabernakula. Pretože ukradené veci boli poistené na 20.000 korún, vdp. Dekan Dobranský ihneď sadol na vlak a odcestoval do Bratislavy, kde sa mu aj podarilo za 7.000 korún kúpiť novú monštranciu, ciborium a dva kalichy. Pravda, tie nové kusky ani zďaleka nie sú také cenné a vzácne ako staré. Trinásť tisíc korún sa uložilo do banky, aby pozdejšie sa mohli zakúpiť cennejšie veci ako tie terajšie. Policia ihneď zaviedla vyšetrovanie ale výsledok až dodnes je len ten, že mimo nášho kostola pravdepodobne tí istí lupiči vylúpili roškovianský i lipiansky kostol a z veľmi chudobného poľanovského kostola pod Braniskom tiež ukradli jedinečný kalich. Nech nás a každého človeka Pán Boh chráni od podobného nemilého prekvapenia.“

V obecnej kronike je o tejto udalosti tento zápis:

„Dňa 25. apríla bol náš kostol vykradený. Zloděj sa vlámala cez sakrestiu a ukradol monštranciu, veľmi cenné kalichy a peniaze z pokladničiek. Sviatosť bola pri kostole vysypaná a celkom poľamaná. Krádež zbadal kostolník, ktorý išiel ráno zvonit'. Po páchatel'ovi nezostalo žiadnej stopy. Šťastie, že veci boli poistené na 20.000 korún.“

V roku 1940, na mieste kde boli vysypané hostie, bol postavený malý pamätník. Vo farskej kronike je tento zápis kňaza Dobranského: „Na tom mieste, kde vysypané boli hostie pri minuloročnom vylúpení kostola postavím pekný pomník z podhradského kameň, ktorý potom na Petra Pavla posväti osvietený pán prelát Gejza Žebracký.“

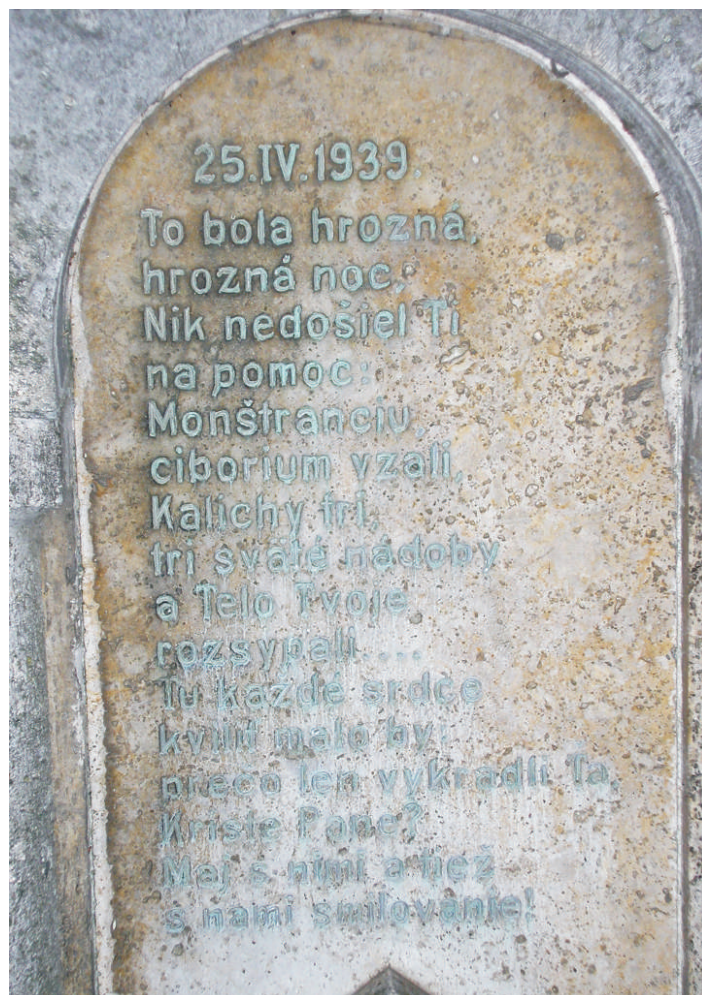
Čo si myslíte, ako dopadol tento vskutku detektívny prípad, ktorý sa zrodil v našej obci? Veriaci si vyše troch rokov mysleli, že ukradnuté veci sa nikdy nenájdu a že zloděj ich predal priekupníkom, alebo zlato roztavil, či peniaze odovzdal nečestnému zlatníkovi. Nebola to však pravda. Opäť nechajme prehovoriť farskú kroniku avšak z neskoršieho obdobia. Píše sa rok 1942, druhá svetová vojna spôsobuje nepokoj, až bežný život hlboko veriacich obyvateľov obce Svinia prerušila správa o nájdení ... :

„Deň 27. september ostane pamätným pre obec Svinia, lebo toho dňa zaradovala sa celá dedina. Pred tromi rokmi totiž neznámi páchatelia vlámali sa do kostola, cez dvere sakristie a vykradli 2 kalichy, ciborium a monštranciu. Na smútočnú pamiatku toho stojí pri kostole pomník, ktorý dali postaviť zbožní veriaci hneď po krádeži. Dňa 27. septembra 1942 tieto

veci boli nájdené v hustom lesíku pri Bundom. Zloděj ich pečlivo ukryl pod machom, každý kúsok ďaleko od seba. Dňa 27. sept. zbierali tam huby cigáni. Malé cigánča zabočilo ďalej od matky a našlo jeden kalich. Keď ho ukazovalo matke hovorilo „mama nestrelí?“, mysliac, že je to grandát, keďže v tom čase zúrila vojna medzi Ruskom-Nemeckom a ich spojencami. Matka vezmúc kalich do ruky si myslela, že sú to zlaté veci ukryté židmi, lebo v tom čase bola akcia vyviešť všetkých židov zo Slovenska. Tedy neboli na Slovensku už len niekoľkí. Keď však zbadala na kalichu i malé sväté obrázky, vybrala sa so šťastlivým nálezcom hľadať ešte ďalšie veci. Keď ešte našla 2 kalichy i polovičku monštrancie pobrala sa so všetkým bohatstvom domov. Cestou sa stretla s chlapom z Bundého, ktorý jej nájdené veci odobral a zaniesol na patričné miesto. Dvaja chlapi z Bundého to hneď prišli hlásiť pánu dekanovi do Svinej Jozefovi Dobranskému, ktorý sa hneď odobral všetko vyšetriť a poprezerať. Tam spolu s deťmi, ktoré za každý kúsok nájdený štedro obdaril, našiel ešte mnohé súčiastky z rozbitého kalicha a monštrancie. Dňa 8. októbra 1942 boli si pozrieť miesto žandári z Veľkého Šariša a z Prešova. Nájdené veci pán dekan Dobranský hneď doniesol na faru do Svinej. Zloděj povylamoval drahokamy z monštrancie a ostatné veci silne dolámal, aby ich snád ľahšie mohol ukryť. Keď stratené veci, za ktorými žiaľilo toľko dobrých kresťanských srdc, teraz po tak dlhej dobe boli znovu donesené na faru do Svinej, zišla sa tu skoro celá dedina a veriaci so slzami v očiach ďakovali Pánu Bohu za preukázané dobrodenie.“

Takto šťastlivo, aj s príspevom malého cigánčatka a jeho matky, sa podarilo po troch rokoch nájsť stratené veci. Teraz už budete vedieť, prečo na cintoríne stojí kamenný pomník, ktorý nie je náhrobkom. Tunajší veriaci spolu so svojim farárom takto odprosili Boha za spáchaný skutok – zneuctenie Božej Eucharistie. Všetkým nám, vrátane žiakov školy, nech tento prípad slúži ako varovanie. Lebo starí ľudia síce nevedeli kto bol zlodějom, ale cítili, že dotyčný veľmi zle dopadol.

Text a foto: uč. Peter Krajčák

Pán učiteľ Sekelský lietal ... na Delni

V piatok 28. augusta 2009 sa skupinka žiakov zo špeciálnych tried vybrala pod vedením pána učiteľa Mgr. Františka Sekelského a Mgr. Petra Krajňáka na letné kúpalisko Delňa v Prešove. Pri odchode zo Svinej sme pri obecnom úrade stretli miestneho duchovného Ing. Mgr. Štefana Ružbašana, ktorý sa pridal k našej výprave a pomohol pri prevoze časti našej výpravy. Na samotnom prírodnom kúpalisku Delňa, ktoré je napájané riečkou s rovnakým názvom vyvierajúcou v Slánskych vrchoch, sme sa cítili veľmi dobre, pričom sme netušili, že je to vôbec posledný deň v tomto roku, kedy sa dalo opaľovať a kúpať na otvorenom kúpalisku. Nakoľko tobogán, ktorý je súčasťou kúpaliska, je dlhodobo mimo prevádzky, našli sme si zábavu v podobe skokov z veže, ktorá je lákadlom pre mladých i starších. Chlapci z rómskej osady vo Svinej ukázali, že sa naučili dobre plávať aj na tak malej riečke, akou je Svinka. S výnimkou Dezidera Giňu, ktorého ako neplavca zhodili chlapci z veže a nebyť pohotového zásahu pána učiteľa Sekelského, ktorý je vynikajúci plavec a má plavčícky kurz, bol by Dežko prežíval v asi trojmetrovej vode krušné chvíle. Po záchrannej akcii nám pán učiteľ ukázal ako dokáže lietat', o čom sa môžete presvedčiť na našom fotozábere. Napokon sa všetko dobre skončilo a s ubúdajúcimi lúčmi slnka sme sa vrátili domov. Ako bolo spomínané, sľúbená ďalšia návšteva kúpaliska sa kvôli zlému počasiu a následnému vypusteniu kúpaliska neuskutočnila. Už teraz sa ale tešíme na ďalšiu návštevu Delne v roku 2010.

-pk-

Kúpanie žiakov špeciálnych tried na Delni, za aktívnej účasti pána učiteľa Františka Sekelského a duchovného otca Štefana Ružbašana.

Skoky z mostíka boli nebezpečné, ale pán učiteľ Sekelský nám to ukázal. Začal „lietat“ a duchovný vo vode sa len neveriace prizeral...

Nové počítače

Podľa web stránky www.uips.sk je Ústav informácií a prognóz školstva rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva školstva SR. Sídлом ÚIPŠ je Bratislava, jeho organizačnými súčasťami sú školské výpočtové strediská (Banská Bystrica, Bratislava, Liptovský Mikuláš, Michalovce, Piešťany), Múzeum školstva a pedagogiky v Bratislave a Múzeum špeciálneho školstva v Levoči. Práve Ústav informácií a prognóz školstva v Bratislave vyhlásil v roku 2009 projekt „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“. Projekt ktorého uzávierka bola 10. septembra 2009 je zameraný na inovovanie a zmodernizovanie obsahu vzdelávania ale, najmä na prípravu učiteľov s novými kompetenciami pre prácu v modernej škole 21. storočia. Projekt v rámci Operačného programu vzdelávanie je je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie. Do projektu sa zapojila aj naša škola a na základe toho dostala osem nových počítačov a moderný dataprojektor, nakoľko máme viac ako 250 žiakov /to bol limit pre získanie ôsmich počítačov/. Traja členovia pedagogického zboru sa v rámci projektu zapojili do vzdelávania v oblasti všeobecnej digitálnej gramotnosti, ktoré potrvá do roku 2013. Nové PC s ďalšími šiestimi počítačmi ponúkajú žiakom už od vzdelávania na základnej škole možnosť rozvíjať v dnešných časoch zvlášť potrebnú počítačovú gramotnosť.

-pk-

